

ordningens karakter er et krav for tilbagekøb. Finder skifteretten således, at indbetalinger foretaget på en ordning, der ikke kan genkøbes, skal indgå i gældssaneringsagen, må det efter Konkursrådets opfattelse fortsat skulle ske ved, at skyldneren på anden måde tilbyder kreditorerne et beløb som kompensation for de for meget indbetalte beløb.

4.2.2.4. Med hensyn til skyldnere, der indretter deres formueforhold med henblik på gældssanering, er det Konkursrådets opfattelse, at de fortsat ikke bør meddeles gældssanering.

Har en skyldner således efter at have bragt sig i en håbløs økonomisk situation og kortere tid før indgivelse af begæring om gældssanering f.eks. foretaget en større indbetaling på en pensionsordning uden genkøbsværdi, vil det ligesom i dag skulle være et forhold, der for tiden taler afgørende imod, at den pågældende meddeles gældssanering.

Det er dog samtidig Konkursrådet opfattelse, at behovet for tilbageførsel af større indbetalinger foretaget på en pensionsordning, der kan genkøbes, som udgangspunkt ikke i sig selv bør være en omstændighed, der skal medføre afvisning af skyldnerens begæring om gældssanering. Konsekvensen af en sådan disposition vil i realiteten være betydningsløs i forhold til kreditorerne i gældssaneringsagen, idet det fulde beløb i almindelighed kan trækkes ud af ordningen. Må det derimod antages, at skyldneren igennem indbetaling på ordning f.eks. har forsøgt at etablere et egentligt kreditorly, vil det efter Konkursrådets opfattelse være en omstændighed, der vil tale afgørende mod gældssanering.

4.2.2.5. Konkursrådet har endvidere overvejet, om der skal indføres en fast grænse for den periode, hvor skifteretten skal vurdere, om skyldnerens forhold har berettiget indbetalingerne på dennes pensionsordninger.

Konkursrådet peger på, at vurderingen af skyldnerens økonomiske forhold flere år tilbage i tiden i visse situationer vil kunne medføre et større udredningsarbejde, der næppe vil stå i rimeligt forhold til resultatet. En absolut tidsgrænse vil imidlertid gøre det muligt for en skyldner at »planlægge« indgivelse af sin ansøgning om gældssanering til et tidspunkt, hvor indbetalingerne ikke længere kan tilbageføres. Foretager en skyldner eksempelvis en uforholdsmæssig stor indbetaling på sin pensionsordning i år 1, vil det være uhensigtsmæssigt, hvis skyldneren blot kunne vente til år 6 med at indgive sin ansøgning om gældssanering i vished om, at skifteretten alene skulle vurdere skyldnerens pensionsindbetalinger i 5 år forud for ansøgningstidspunktet.

Det må endvidere antages, at betydningen af skyldnerens forsøg på at etablere et egentligt kreditorly, herunder f.eks. ved at foretage indbetaling på en pensionsordning uden tilbagekøbsværdi, vil aftage med tiden, jf. herved forslaget til konkurslovens § 197, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 3), hvorfor skyldneren efter nogle år alligevel vil have mulighed for at få gældssanering. I den situation vil det efter Konkursrådets opfattelse kunne virke uheldigt, hvis indbetalingerne ikke kunne komme kreditorerne til gode.

4.2.2.6. Muligheden for i gældssaneringsagen at inddrage indbetalinger foretaget på skyldnerens pensionsordninger flere år tilbage rejser endvidere spørgsmål om, hvorvidt det er de dengang *faktisk indbetalte beløb*, der skal indgå i gældssaneringsagen, eller om også en *eventuel kapitalgevinst* ved midlernes anbringelse skal tilfalde kreditorerne.

Den seneste retspraksis synes at pege i retning af, at det er de beløb, der er indbetalt, der skal søges tilbage. En sådan regel vil være overensstemmende med forsikringsaftalelovens § 117 og lov om visse civile retlige forhold ved pensionsopsparing mv. § 12, hvorefter det for meget erlagte kan kræves indbetalt i skyldnerens konkursbo, for så vidt det kan udredes af opsparingsordningens værdi. Dette indebærer, at kreditorerne bærer risikoen for skyldnerens tab uden at få del i skyldnerens eventuelle afkast. Er en indbetaling på 10.000 kr. eksempelvis vokset til 50.000 kr., vil kreditorerne alene kunne søge de 10.000 kr. tilbageført. Er indbetalingen på 10.000 kr. derimod reduceret til 3.000 kr., vil kreditorerne alene kunne søge dette mindre beløb tilbageført.

Muligheden for, at skyldneren har fået sig en værdistigning på sin pensionsordning, øges i takt med længden af den periode, hvor indbetalinger på pensionsordningen kan tilbagesøges, ligesom placeringen af midlerne omvendt kan have tilføjet skyldneren et omfattende tab. Det er dog Konkursrådets opfattelse, at omkostningerne ved et krav om en minutøs reddegørelse for kapitaludviklingen af selv mindre beløb vil kunne overstige den økonomiske fordel, en sådan reddegørelse vil give kreditorerne.

Konkursrådet finder på denne baggrund, at en regel om skyldnerens kompensation for usædvanlige pensionsindbetalinger bør udformes således, at det i almindelighed er det indbetalte beløb, der skal komme kreditorerne fra pensionsordningen og fordeles blandt kreditorerne. Fremgår det imidlertid forholdsvis klart af pensionsordningens indstående, at de beløb, der udgør den usædvanlige indbetaling, har haft et kapitalafkast af en vis værdi bør dette beløb tillige kunne inddrages i gældssaneringsagen til fordeling mellem